



Liikkuva koulu ja Liikkuva opiskelu uudessa hallitusohjelmassa

Antti Blom 4.9.2019





Liikkuva koulu -ohjelmakokonaisuus

- 2115 peruskoulua 289 kunnasta
 - 90 % kaikista peruskouluista
 - 93 % Suomen kunnista
 - 92 % kaikista oppilaista
- 211 toisen asteen oppilaitosta*
 - 149 lukiota
 - 49 ammatillista oppilaitosta
 - 13 korkeakoulua
 - yli 240 000 opiskelijaa (oman ilmoituksen mukaan)
- 1911 Varhaiskasvatusyksikköä
 - 165 Kunnasta yksiköitä mukana ohjelmassa
 - n. 133 000 lasta (yli 50 % kohderyhmästä)



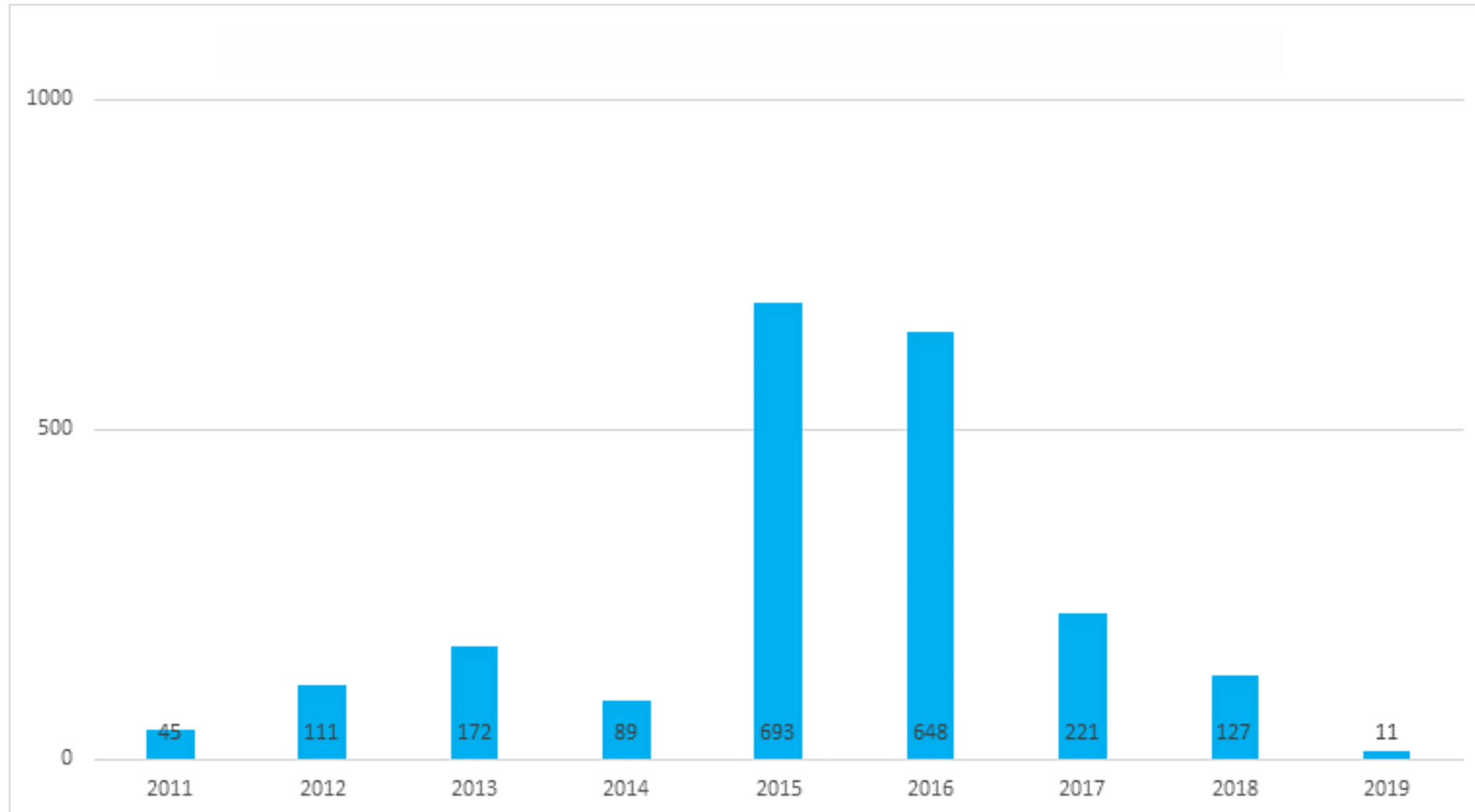
Ohjelmakokonaisuuden toimenpiteiden piirissä

- **Ilo kasvaa liikkuen**
 - Noin 133 000 lasta
- **Liikkuva koulu**
 - Noin 506 000 lasta ja nuorta
- **Liikkuva opiskelu**
 - Noin 240 000 opiskelijaa
- **Toimenpiteiden piirissä yhteensä noin 879 000 lasta ja nuorta**



Liikkuva koulu ei ole loppumassa – työ jatkuu!

Peruskoulujen rekisteröityminen vuosittain



Liikkuva koulu toimintakulttuuria muuttamassa

- **aktiivinen** ja viihtyisä varhaiskasvatus-, koulu-, ja opiskelupäivä – hyvinvoiva lapsi, koululainen ja opiskelija
 - lasten, oppilaiden ja opiskelijoiden **osallisuus**
 - oppiminen
 - lisää **liikettä** – vähemmän istumista.
- Tavoitteet ja sanoitus ohjelmakokonaisuudelle mietitään uudelleen syksyn 2019 aikana



Mitä oletettavissa hallitusohjelmakirjauksista?



LIIKKUVA KOULU

skolan i rörelse

Hallitusohjelma 2019

"Tavoite 6

Liikunnallinen kokonaisaktiivisuus nousee kaikissa ryhmissä

Keinot

- Liikkumisohjelma ja sen arviointiyksikkö luodaan ensisijaisesti valtioneuvoston kansliaan. Perustetaan samalla liikuntapoliittisen selonteon mukainen liikuntapoliittinen koordinointielin, jonka valtioneuvosto nimittää.*
- Tehdään Liikkuva Suomi -ohjelma ja kehitetään arviointitoimintaa. Laajennetaan Liikkuva koulu -ohjelmaa eri elämänvaiheisiin."*



Hallitusohjelma 2019 - rahoitus

- **Liite 1. Yhteenveto päätösperäisistä pysyvistä menomuutoksista**

- 3.7 Osaamisen, sivistyksen ja innovaatioiden Suomi

201,5 M€

- 3.7.1 Kulttuuri-, liikunta- ja nuorisoasiat **22,5 M€**

- **Liite 2. Kertaluontoiset tulevaisuusinvestoinnit**

- 3.7.1 Kulttuuri-, liikunta- ja nuorisoasiat **120 M€**

- Allokoimatta **50,8 M€**

Kertaluontoiset menot – resurssointi epävarmaa

”Rahoitus ja menettelytavat

- *Tässä tarkoitettujen kertaluonteisten menojen katteeksi varataan 3 miljardia euroa, joista 2,5 miljardia voidaan kerätä valtion suorista yhtiöomistuksista ja loput 500 miljoonaa muista omaisuuseristä.*
- *Näitä varoja käytetään kertaluonteisiin investointeihin ja yhteiskunnallisesti tärkeisiin kokeiluihin, jotka toteutetaan hankkeiden pääomittamisella tai suoralla budjettirahoituksella.*
- *Näiden varojen käytöstä päättää valtioneuvoston yleisistunto talouspoliittisen ministerivaliokunnan valmistelun pohjalta.”*



Taulukot pysyvät ja kertaluontoiset menot

Liite 11. Liitteen 1 taulukot

- **3.7 Osaamisen, sivistyksen ja innovaatioiden Suomi**
 - Harrastusmahdollisuus kaikille koulupäivän yhteydessä – **Suomen Islannin malli 14,5 M€**
- **3.7.1 Kulttuuri-, liikunta ja nuorisoasiat**
 - Liikuntapoliittisen selonteon toimeenpano **5,0 M€**

Liite 12. Kertaluontoiset tulevaisuusinvestoinnit, liitteen 2 taulukot

- **3.7 Osaamisen, sivistyksen ja innovaatioiden Suomi**
 - Harrastusmahdollisuus kaikille koulupäivän yhteydessä – **Suomen Islannin malli 40 M€**
- **3.7.1 Kulttuuri-, liikunta- ja nuorisoasiat**
 - Poikkihallinnollinen liikkumisohjelma, liikuntapoliittinen koordinaatioelin, liikkuva koulu -ohjelman laajentaminen **24,6 M€**



Huomiot hallitusohjelman asiakirjoista

- Selonteon toimeenpanoon pieni resurssi suhteessa esitettyihin toimenpiteisiin
- Liikkuva Suomi ja Liikkuva koulu – kokonaisuuden toimeenpanon resurssi vielä epävarma
 - Edellyttää valtion omaisuuden myyntiä ja talouden suotuisaa kehittymistä
 - Kohderyhmä oletus Liikkuva varhaiskasvatus ja Liikkuva opiskelu
- Iso mahdollisuus harrastetoiminnassa!
 - Resurssointi joka tapauksessa 14,5 M€
 - Ehdollisena jopa 40 M€ edellisen lisäksi
 - Voi tehdä myös jatkuvuuden kuntien Liikkuva koulu –toiminnalle
 - Voi olla järjestökenttää yhdistävä toimenpide
 - Voi parantaa kuntien ja seurojen yhteistyötä – käänteisesti voi olla myös riski keskinäiselle luottamukselle
 - Parhaimmillaan voi parantaa seurojen toimintaedellytyksiä pysyvästi



Kirjaus VM:n budjettiesityksessä

- Harrastusmahdollisuus kaikille koulupäivän yhteydessä (HO 2019)
 - 5 M€
- Monenlaisia esityksiä samasta asiasta



Ajankohtaista lukuvuoden aikana

- Tapahtumat
 - Valtakunnallinen seminaari 14, 17 tai 18
 - Liikkuva opiskelu –seminaari, kutsuseminaari avustusta saaneille hankkeille 9.-10.10.
 - Alueelliset seminaarit
 - <https://www.liikkuvaopiskelu.fi/fi/ajankohtaista/syksyn-2019-alueelliset-seminaarit>
 - <https://www.ilokasvaaliikkuen.fi/seminaarit>
 - <https://liikkuvakoulu.fi/seminaarit>
- European Week of Sport 23.-30.9.2019
 - Avajaiset ja päätapahtuma Espoossa 23.9.
- Ohjelmiin rekisteröityminen ja nykytilan arviointi
- Verkkosivuilta ideoita



Päivittäinen työ lasten ja nuorten hyvinvoinnin edistämiseksi jatkuu laajoissa verkostoissa





muuramenlukio_official Kertasimme Suomen historiaa opiskelijoiden näytelmillä. Klaus Flemingin suunnitelmat saivat talonpojat nostamaan nuijansa. #liikkuvaopiskelu #toiminnallinenoppiminen #mulu



83 tykkäystä

30. TOUKOKUUTA

Kirjaudu sisään, jos haluat tykätä tai kommentoida



LIIKKUVA KOULU
skolan i rörelse

Tulos, vastaajia 1648 kpl v. 2015



a

24,1 %



b

38,4%



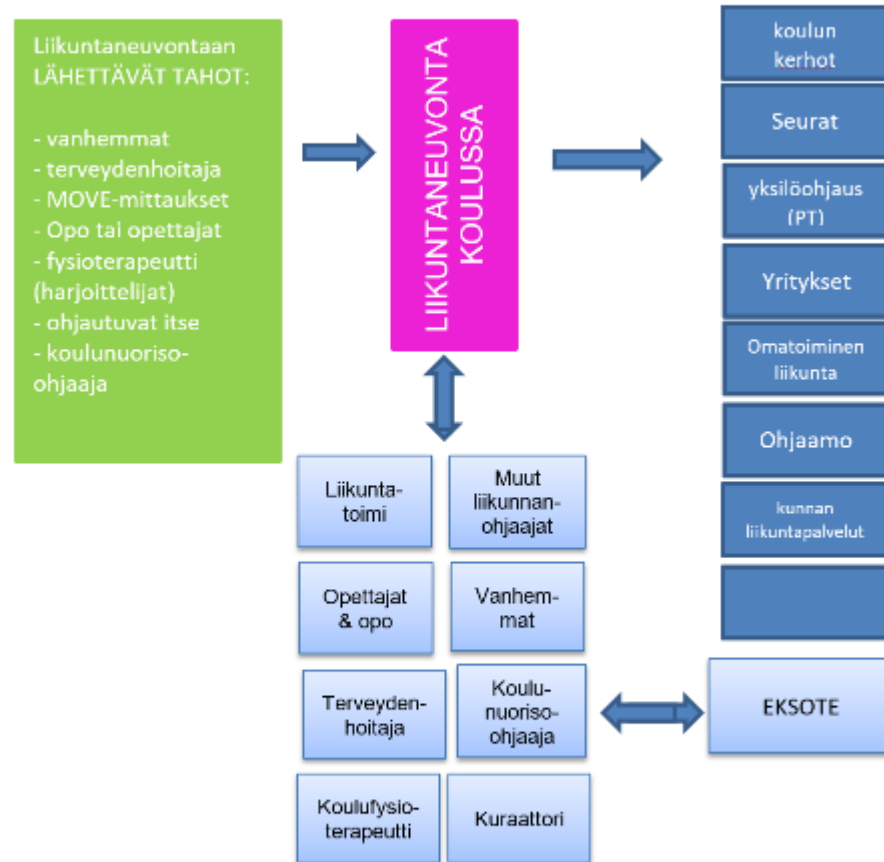
c

37,5%



Esimerkki
oppimisympäris-
töjen
kehittäminen

Nuorten liikuntaneuvonta koulussa -prosessi



Oman koulun nuorten liikuntaneuvonnan prosessin kuvaaminen: viereisen kuvion täydentäminen ja vastaaminen kysymyksiin

1. Miten liikuntaneuvontaan ohjataan? Kuka voi ottaa puheeksi? (vihreä laatikko)
2. Kuka liikuntaneuvontaa antaa, missä, milloin?
3. Mitä liikuntapalveluja on tarjota nuorelle? (tummansiniset laatikot)
4. Mitä yhteistyötahoja prosessiin liittyy? Mikä on niiden rooli? (vaaleansiniset laatikot)
5. Miten otetaan mukaan/tiedotetaan koko koulun henkilökunta?
6. Miten tiedotetaan oppilaita?
7. Miten tiedotetaan vanhempia?
8. Miten toimitaan, jos nuoresta herää muu huoli ts. liikuntaneuvonta ei riitä

Liikuntaneuvonta maakunnallisena vahvuutena

Nuorten liikuntaneuvonta koulussa -prosessi

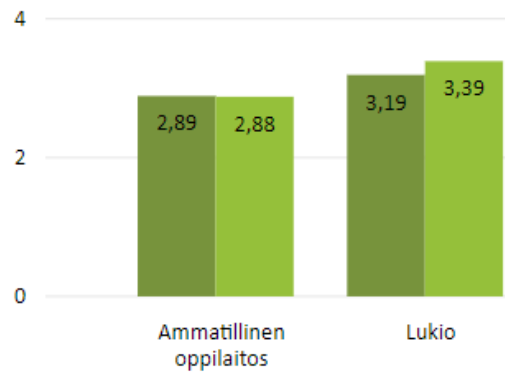


Kuvaoikeudet: © Flickr/kees torn

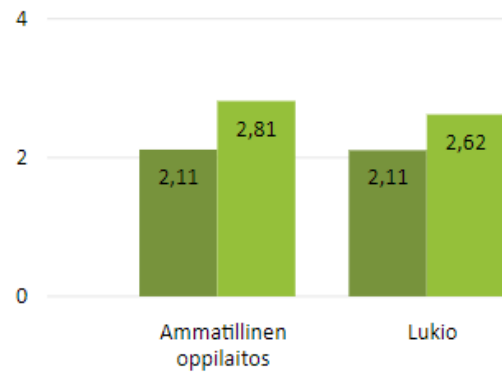
Kehitys oppilaitosten toimintakulttuurissa

	2017	2019
AOL	30	25
Lukio	52	41

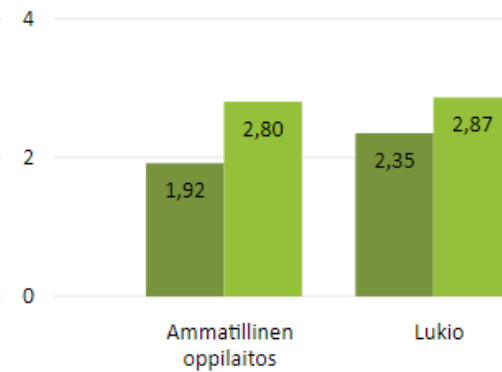
1 TOIMINNAN ORGANISOINTI



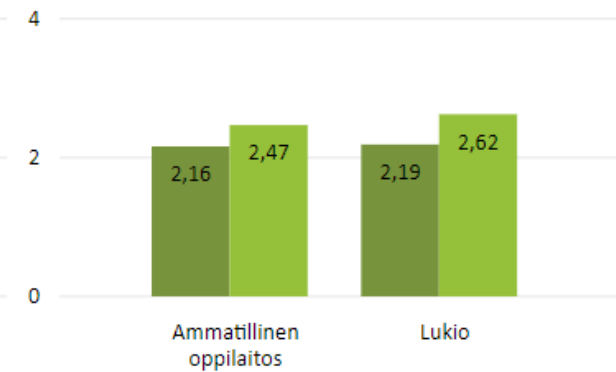
2 OPETUS



3 OPPILAITOS



4 YHTEISTYÖ



Liikkumisen edistämisen nykytila toisen asteen oppilaitoksissa:
LIKES

Opetus

	Ammatilliset oppilaitokset		Lukiot	
	2017	2019	2017	2019
Opetustiloissa on seisomapöytiä tai vaihtoehtoisia istumisen tapoja (esim. jumppapallo tai satulatuoli).	7 %	72 %	32 %	82 %
Opetuksessa käytetään toiminnallisia menetelmiä, jotka vähentävät paikallaan oloa.	23 %	56 %	25 %	37 %
Opetuksessa hyödynnetään teknologiaa liikkumisen lisäämiseksi.	7 %	24 %	14 %	29 %



Liikkumisen edistämisen nykytila toisen asteen oppilaitoksissa:
LIKES

Oppilaitos

	Ammatilliset oppilaitokset		Lukiot	
	2017	2019	2017	2019
Opiskelijoilla on käytettävissä välineitä ja tiloja liikkumiseen opiskelupäivän aikana.	36 %	80 %	71 %	97 %
Oppilaitoksen liikuntatilat ovat vapaasti käytettävissä opiskelupäivän aikana.	20 %	56 %	52 %	69 %
Liikkumista hyödynnetään ryhmäytymisen ja yhteisöllisyyden edistämisessä.	43 %	76 %	50 %	80 %
Opiskelijoiden on mahdollista saada yksilöllistä ohjausta ja neuvontaa liikkumiseen liittyen.	30 %	68 %	40 %	49 %



Liikkumisen edistämisen nykytila toisen asteen oppilaitoksissa:
LIKES

Parhaimmillaan yhteinen työmme parantaa liikunnan vaikuttavuutta julkisena palveluna - case kärkihanke

Aluehallintovirastojen yhteensä vuosina 2016—2019 kunnille, yksityisille koulutuksen järjestäjille ja harjoittelukouluille Liikkuva koulu -toimintaan myöntämät avustukset ja arvio niitä vastaavista omarahoitusosuuksista:

Avustukset	Omarahoitusosuudet (arvio, vähintään)
16 366 680 €	16 366 680 €

”Kärkihankekauden laskennallinen, julkinen kokonaisrahoitus oli kolmen vuoden aikana yhteensä noin 40,9 miljoonaa euroa.”

Liikkuva koulu -ohjelman kärkihankekauden 2015—2018 ulkoinen arviointi,
VALTION LIIKUNTANEUVOSTON JULKAISUJA 2019:4

Liikkuva koulu -ohjelman toteutus jatkuu



- Kuntien toimenpiteet keskiössä
- Liikkuva koulu -ohjelma ja verkostot koulujen ja kuntien tukena



Tavoitteita 2019-2020

Tuetaan kuntia ja
koulutuksenjärjestäjiä lasten
ja nuorten liikunnan pysyvien
rakenteiden järjestämisessä

= vastuuhenkilöt ja toiminnan
muu resurssointi



LIIKKUVA KOULU
skolan i rörelse



KIITOS!

antti.blom@oph.fi



Opetus- ja
kulttuuri-
ministeriö



OPETUSHALLITUS
UTBILDNINGSTYKKESEN

